

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	23 februari 2023
Voorstelnummer	D583837
Datum raadsvoorstel	
Portefeuillehouder(s)	Wethouder Briët
Commissie	Algemene raadscommissie
Datum commissie	9 februari 2023
Soort agendering	Ter besluitvorming
Agendapunt	
Team	RO - Beleid en Vastgoed
Opsteller	Dimitri Druiven
Datum B&W besluit	17 januari 2023
Bijlagen:	4

Onderwerp : Zienswijze kadernota 2024 Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Voorgesteld besluit

1. de volgende zienswijze af te geven ten aanzien van de kadernota 2024 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord:

- a. in te stemmen met de voorgestelde verhoging van de jaarlijkse bijdrage voor de behandeling van verzoeken inzake de Wet open overheid, echter deze te monitoren en separaat te verantwoorden in de periodieke uitvoeringsrapportage(s) alsmede in de jaarstukken;
- b. voor het overige een positieve zienswijze af te geven.

2. deze zienswijze door middel van bijgevoegde brief aan het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord kenbaar te maken.

Geheimhouding

Geheimhouding Ja Nee

RAADSVORSTEL

INLEIDING

Begin 2018 heeft uw raad de notitie Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen vastgesteld. Gelijkluidende besluitvorming heeft plaatsgevonden in alle gemeenten in Noord-Holland Noord (regio's Alkmaar, West-Friesland en de Kop van Noord-Holland). Centraal in deze notitie staat het beter in positie brengen van uw raad ten aanzien van de Gemeenschappelijke Regelingen.

Een belangrijk onderdeel van deze afspraken is de zienswijzeprocedure ten aanzien van de Kadernota's van de Gemeenschappelijke Regelingen. De kadernota geldt als opmaat naar de begroting en bevat zowel de hoofdlijnen van het beleid als de financiële kaders.

De mogelijkheid om een zienswijze af te geven op de kadernota stelt de raden in de gelegenheid te sturen op deze beleidsmatige en financiële uitgangspunten voor in de begroting, die later in het jaar door de Gemeenschappelijke Regelingen voor zienswijzen aan de raden wordt aangeboden.

In voorliggend voorstel ligt een concept zienswijze voor ten aanzien van de Kadernota 2024 van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).

De OD NHN staat voor het schoon, veilig en duurzaam wonen, werken en recreëren in de regio Noord-Holland (Noord). Dit doet zij door de uitvoering van wettelijke- en plustaken voor 16 gemeenten en de provincie Noord-Holland. Voor de komende drie jaar richt de organisatie zich op het professioneel, efficiënt en kwalitatief goed uitvoeren van de aan haar opgedragen (milieu)taken.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De zienswijzeprocedure op de kadernota volgt niet uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) zelf, maar is aanvullend afgesproken in diverse bovenregionale regelingen, te weten de bovengenoemde notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de door de raden in Noord-Holland Noord vastgestelde Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019).

Conform de afspraken uit de notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' en de FUGR 2019, dienen de Gemeenschappelijke Regelingen de kadernota uiterlijk 15 december aan te bieden zodat de raad de gelegenheid heeft voor 1 maart een zienswijze af te geven.

TOELICHTING OP HET VORSTEL

De OD NHN blijft er net als voorgaande jaren naar streven om ontwikkelingen zoveel mogelijk binnen de eigen middelen en reserve op te vangen maar ziet zich genoodzaakt om bij de deelnemers aan te kloppen voor een aanvullende bijdrage.

Naast een indexatie van de jaarlijkse bijdrage wordt structureel € 406.000,- gevraagd vanwege toename van verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo). Voor Bergen bedraagt dit jaarlijks € 12.500,-. Onderstaand worden deze en andere ontwikkelingen verder geduid en zo nodig voorzien van een voorgestelde zienswijze.

Indexatie bijdrage

De OD NHN hanteert voor de indexatie van de bijdrage een gewogen gemiddelde van 7,26%. Dit is iets hoger dan het door de regietafel gehanteerde percentage van 7,1%. Overeenkomstig het gestelde in de FUGR kan hiervan gemotiveerd worden afgeweken. De OD NHN motiveert dat het in de loon-prijsberekening (70%-30%) te hanteren looncomponent bij de OD NHN 82,8% bedraagt. Door het hanteren van dit hogere percentage in de berekening komt het gewogen gemiddelde op 7,26%. Gelet op de motivering wordt deze geringe afwijking aanvaardbaar geacht en daarom wordt voorgesteld geen zienswijze in te brengen.

Woo verzoeken

De OD NHN geeft aan dat er al geruime tijd een toename te zien is in het aantal en de omvang van af te handelen Woo-verzoeken (voorheen Wob-verzoeken). De OD NHN kan hierdoor niet meer garanderen dat de, maatschappelijk en bestuurlijk gevoelige, Woo-verzoeken binnen de wettelijke termijn en deskundig kunnen worden afgehandeld. Als gevolg wordt een structurele verhoging van € 406.000,- voorgesteld. Dit betreft 1,0 fte juristen en 2,0 fte administratieve ondersteuning.

Dit onderwerp is al eerder voorgesteld in de voorgaande Kadernota 2023. Het merendeel van de deelnemers, waaronder Bergen, Castricum en Heiloo, heeft destijds in de zienswijzen aangegeven dat de noodzaak onvoldoende was onderbouwd en hier niet mee in te stemmen. Dit onderwerp is dan ook niet doorgevoerd in de begroting 2023 van de OD NHN.

De OD NHN heeft dit ter harte genomen en een cijfermatige weergave van de ontwikkeling van dit soort verzoeken opgenomen. De weergave maakt deel uit van een door de OD NHN opgestelde impactanalyse welke in eerder stadium is voorgelegd aan het Algemeen bestuur van de Omgevingsdienst. De weergegeven toename is herkenbaar vanuit de gemeentelijke praktijk waarbij nog wordt opgemerkt dat gemeenten vanwege de invoering van de Woo compensatie ontvangen vanuit het Gemeentefonds. Gemeenschappelijke regelingen ontvangen dit niet. Gelet op de motivering en achterliggende impactanalyse wordt de voorgestelde verhoging als aanvaardbaar gezien. Vorenstaande geeft echter wel aanleiding tot het geven van een zienswijze waarbij wordt verzocht om monitoring van deze ontwikkeling en separate verantwoording in de periodieke uitvoeringsrapportages alsmede de jaarstukken (aantal verzoeken, complexiteit en inzet).

Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is een aantal keren uitgesteld en staat nu gepland op 1 juli 2023, zodat het jaar 2024 naar verwachting het eerste volledige jaar is waarbij wordt gewerkt conform deze wet.

De OD NHN geeft in de kadernota aan dat de wet op veel punten leidt tot een andere werkwijze. Daarbij wordt verandering en toename van de inzet verwacht. De OD NHN geeft hierbij aan dat de werkelijke impact afhankelijk is van diverse factoren. Bijvoorbeeld de wijze waarop deelnemers omgaan met toegenomen afwegingsruimte, de verschuiving van de inzet naar de voorkant in procedures, mogelijke heffing van leges en de invoering van het Digitaal Stelsel omgevingswet.

In aanvulling hierop wordt aangegeven dat de financiële uitwerking van de Omgevingswet nog niet is uitgekristalliseerd en de eerste inzichten hiervan aan het eind van 2023 worden verwacht. Voor 2024 wordt om deze reden een PM-post. opgenomen. Hierbij dient wel

opgemerkt te worden dat eerder door de OD NHN is aangegeven dat de overgang naar de werkwijze conform Omgevingswet budgetneutraal plaatsvindt. Het is dan ook zaak om deze ontwikkelingen scherp in de gaten te houden.

Met de komst van de Omgevingswet worden gemeenten bevoegd gezag voor bodemtaken. Dit betreft op het gebied van handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Deze ontwikkeling is elders in dit document uitgewerkt.

Overig

Voor het overige heeft de OD NH ter informatie een aantal ontwikkelingen benoemd waarvoor geen direct of eventueel gevolg is benoemd. Hierin wordt geen aanleiding gezien tot het geven van een zienswijze.

Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel

De OD NHN neemt deel aan dit programma zoals ingezet door het ministerie van I & W. Dit in opvolging van het in 2021 gepubliceerde onderzoek van de 'commissie Van Aartsen.' Het programma richt zich op de aanbevelingen van deze commissie ter versterking van het VTH-stelsel. De OD NHN richt zich met deze deelname op scholing en opleiding van medewerkers voor de verbetering van de kwaliteit van de uitvoering op de VTH-taken.

Uitvoering Wet natuurbescherming 'stikstof'

De OD NHN voert de vergunningverlening, toezicht en handhaving uit op het gebied van stikstof uit voor de provincie Noord-Holland Noord (bevoegd gezag). Daarnaast adviseert de OD NHN aan gemeenten, provincie en initiatiefnemers om de kans-rijkheid van bouwprojecten zoveel mogelijk te vergroten.

Extra taken onder de Omgevingswet

De inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) heeft naast inhoudelijke veranderingen ook een effect op de manier waarop wordt gewerkt. De precieze impact van de Omgevingswet is afhankelijk van vele factoren. Feit is wel dat er goed samengewerkt moet worden, waarbij de processen naadloos op elkaar zijn aangesloten, zodat aan (de korte) termijnen van vergunningverlening voldaan kan worden.

Geluid

Met de komst van de Ow verandert ook het takenpakket van de gemeenten. Voor het onderdeel geluid betekent dit dat de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert. Ook moeten er voor gemeentelijke wegen zogenaamde basisgeluidemissie's (BGE's) worden vastgesteld en moeten geluidsnormen in het Omgevingsplan worden opgenomen. Voor de BCH-gemeenten heeft deze verandering geen vergaande effecten, omdat deze al een verplichting hebben om geluidsbelastingkaarten te maken en daarbij behorend beleid moeten vaststellen. De verkeerstellingen die voor deze activiteiten gebruikt worden, kunnen met wat aanpassingen ook voor BGE's gebruikt worden.

Bodem

De Ow maakt ook dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de bodemtaken die nu door de provincie worden uitgevoerd. Het gaat om zowel toezicht als handhaving, vergunningverlening, juridische en beleidsmatige advisering. Veel van deze taken zijn zogenaamde basistaken. Dit betekent dat de uitvoering verplicht door de Omgevingsdienst verzorgd moet worden (wettelijk bepaald). Op dit punt is nog altijd sprake van onduidelijkheid over de financiering. Zoals het er nu naar uitziet, stelt het Rijk geen geld beschikbaar. Wel monitort men hoe de uitvoeringspraktijk vordert en basis hiervan wordt besloten of er alsnog een vorm van financiering moet worden toegepast. Ervan uitgaande dat er geen extra

financiering komt, anders dan de incidentele middelen voor de implementatie van de Omgevingswet, moet rekening worden gehouden met een verhoging van de financiële bijdragen van de deelnemers. De Omgevingsdienst gaat in een onlangs aan de leden van het Algemeen bestuur gestuurde brief voorlopig uit van € 42.100,- voor Bergen. Deze brief is als bijlage bij dit voorstel gevoegd. Dit betreft een voorstel en is gebaseerd op de totale bijdrage die men momenteel van de provincie ontvangt. Dit maakt ook dat de Omgevingsdienst verwacht dat dit geen effect heeft op de eigen begroting. Hierover en over het kwaliteitsniveau van de uitvoering wordt het komende jaar met de Omgevingsdienst overlegd. Er moet meer inzicht komen in de producten en kwaliteit die men levert of gaat leveren.

Energie en Circulair

Het Klimaatakkoord en de doelstelling hieruit hebben ervoor gezorgd dat steeds meer duurzaamheidstaken bij de provincies en gemeenten zijn komen te liggen. Dit vraagt om intensieve inzet en brede samenwerking. De OD NHN ondersteunt de gemeenten hierin zoals bijvoorbeeld bij de totstandkoming van de Regionale Energiestrategie 2.0, het Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022 – 2025 en het Rijksprogramma 'Versnelling verduurzaming gebouwde omgeving'. De OD NHN levert inhoudelijke kennis en zorgt voor regionale lijn en deelt kennis waar nodig/noodzakelijk.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Als alternatief kan een volledig positieve zienswijze gegeven worden. Gelet op de voorgeschiedenis ten aanzien van de gevraagde verhoging voor de afhandeling van Woo-verzoeken acht ons college het echter zinvol om in de zienswijze te verzoeken om monitoring en separate verantwoording van deze ontwikkeling.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

De voorgestelde zienswijze is opgesteld voor de gemeente Bergen/Castricum/Heiloo. De zienswijze is met de regiogemeenten afgestemd om waar mogelijk en wenselijk gezamenlijk op te trekken richting de OD NHN.

RISICO'S

Provincie financiert bodemtaken 2023

De provincie Noord-Holland heeft besloten om de uitvoering van de bodemtaken voor 2023 volledig te financieren. Ook als de Omgevingswet op 1 juli in werking treedt. Dat is ook de reden waarom in de nog vast te stellen uitvoeringsprogramma's 2023 van de deelnemende gemeenten de uitvoering van deze taken ontbreekt. Wel dient bij de vaststelling een voorbehoud te worden gemaakt dat vaststelling niet automatisch inhoudt dat wij instemmen met de uitvoering en financiering 2024. Hierover moet eerst uitvoerig overleg worden gevoerd om te komen tot inzichten, op basis waarvan een afweging gemaakt kan worden en vastgesteld kan worden door het college.

Wel dient rekening te worden gehouden met het feit dat de gemeentelijke bijdrage gaat stijgen. In het slechts denkbare scenario gaat dit maximaal om de in de toelichting en bijgaande brief genoemde bedragen.

PM-post Omgevingswet

De OD NHN beschrijft dat de exacte financiële consequenties van de Omgevingswet nog niet duidelijk zijn. Om deze reden wordt een PM-post opgevoerd.

FINANCIËN

De toegepaste indexatie van € 48.000,- zorgt voor een structureel nadeel in de begroting van Bergen. De voorgestelde aanvullende bijdrage voor Woo-verzoeken zorgt daarnaast voor een nadeel van € 12.500,-.

Wanneer de kadernota wordt vastgesteld met de genoemde indexatie en verhoging ontstaat er voor 2024 en de opvolgende jaren een nadeel in de begroting van Bergen zoals onderstaand weergegeven. Bij de aankomende conceptbegroting 2024 van de OD NHN heeft de raad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. Eventuele financiële mutaties van de bijdrage aan de OD NHN worden definitief verwerkt in de gemeentebegroting 2024.

Gevolgen concept kadernota 2024	2024	2025	2026	2027
Bijdrage in meerjarenbegroting Bergen	€ 676.599	€ 690.089	€ 703.953	€ 703.953
Bijdrage in meerjarenbegroting OD NHN	€ 663.304	€ 663.304	€ 663.304	€ 663.304
Voorgestelde indexatie	€ 48.151	€ 48.151	€ 48.151	€ 48.151
Voorgestelde verhoging bijdrage	€ 12.437	€ 12.437	€ 12.437	€ 12.437
Bijdrage na vaststelling kadernota OD NHN	€ 723.892	€ 723.892	€ 723.892	€ 723.892
Verschil (-/- = nadeel)	€ -47.293	€ -33.803	€ -19.939	€ -19.939

DUURZAAMHEID

De OD NHN ondersteunt gemeenten in het behalen van de klimaatdoelstellingen. De OD NHN levert inhoudelijke kennis en zorgt voor regionale lijn en deelt kennis waar nodig/noodzakelijk.

PARTICIPATIE

Tijdens de regionale raadsinformatieavond van de Regio Alkmaar bent u in de gelegenheid gesteld in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de diverse gemeenschappelijke regelingen en onderling uw zienswijzen af te stemmen met de raden in de Regio Alkmaar. Eveneens zijn de concept zienswijzen van de raden in de regio met u gedeeld.

De kadernota 2024 van de OD NHN is met een concept versie van dit voorstel ter afstemming gedeeld met de door uw raad aangewezen raads- en commissieleden. Dit heeft geen aanleiding tot bespreking of aanpassing gegeven.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na besluitvorming wordt het dagelijks bestuur van OD NHN per brief geïnformeerd over de vastgestelde zienswijze.

BIJLAGEN

1. Publicatieversie zienswijzebrief Kadernota 2024 aan OD NHN;
2. Raadsbesluit Kadernota 2024 van OD NHN;
3. Kadernota 2024 OD NHN inclusief aanbiedingsbrief;
4. Brief OD NHN Bodemtaken 2024.

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

L.Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester